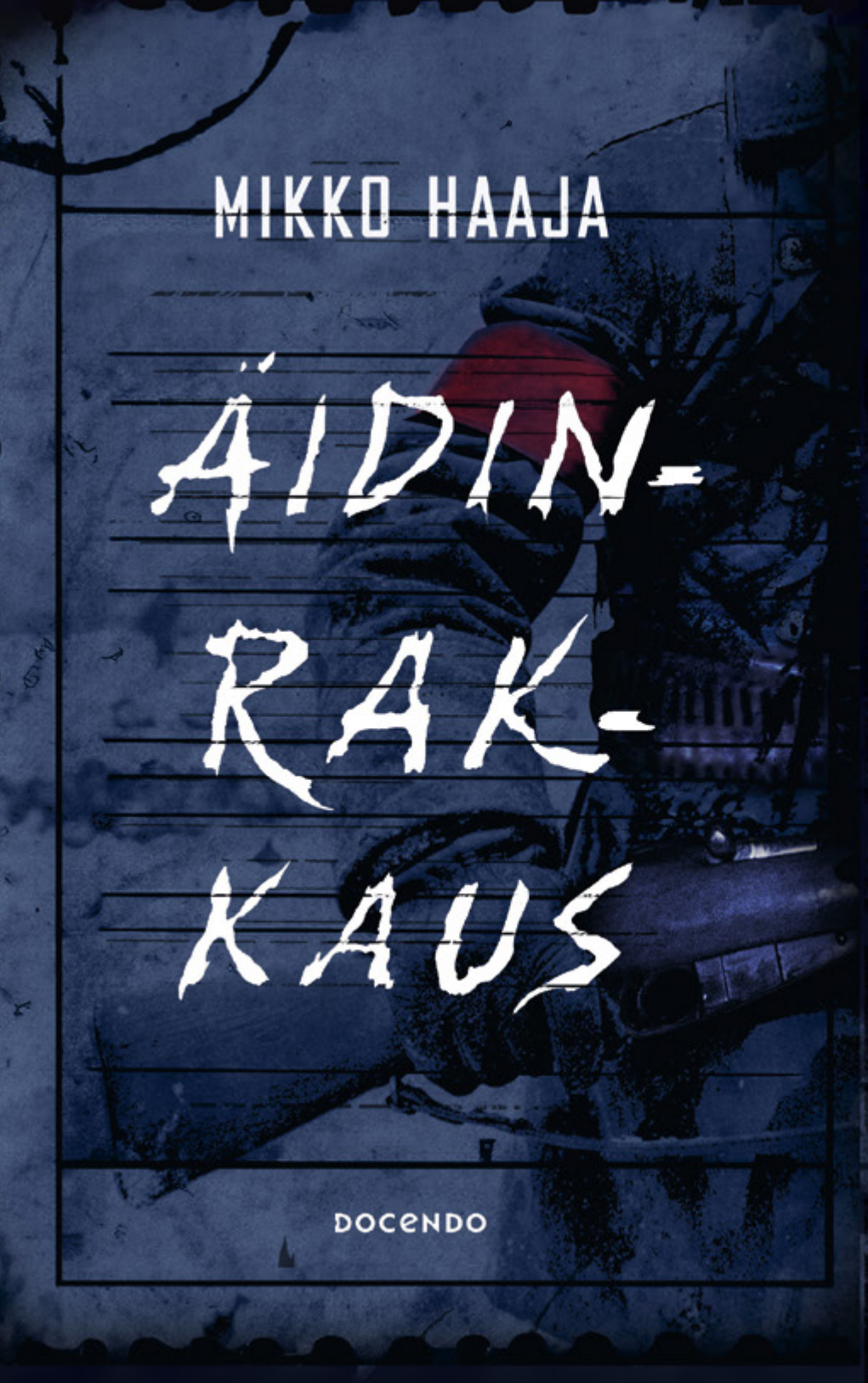

MIKKO HAAJA

ÄIDIN-
RAK-
KAUS

DOCENDO

ÄIDINRAKKAUS

MIKKO HAAJA

ÄIDIN-
RAK-
KAUS

DOCENDO

Ensimmäinen painos

© Mikko Haaja ja Docendo 2026

www.docendo.fi

Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Kansi: Jussi Jääskeläinen

Graafinen suunnittelu ja taitto: Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-850-806-9

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@docendo.fi

1

HUHTIKUU 1918

Kevätaamu oli kaunis, vaikkei aurinko päässytkään paistamaan pilvien takaa. Lumi ei ollut vielä sulanut pelloilta, mutta penkereillä ja metsissä oli jo sulaneita pälvä. Tiet ja pihat olivat loskaisia, kun kymmenet saappaat ja useat hevoset rattaineen olivat kulkeneet viime viikkoina edestakaisin.

Kansakoulun piha oli yksi tallatuimmista, sillä sinne oli edellispäivänä tuotu vankeja. Valta oli juuri vaihtunut kirkonkylällä ja lähikylissä, ja sen myötä myös kosto- ja rankaisutoimet olivat alkaneet.

Nainen oli juossut loskaisia teitä mäkiä ylös ja alas. Pikkukengät olivat kurassa ja toisesta olivat nauhat auneet. Kuraiset sukat olivat silyssä. Märästä hameenhelmasta ja etumuksesta saattoi nähdä kaatumisen jäljet. Nuttura korpinmustissa hiuksissa oli löystynyt, ja toisen korvan päälle oli valahtanut hiussuortuva. Nainen saapui

huohottaen kansakoulun pihaan, jossa vartijat tiesivät naisen tulleen poikansa vuoksi, mutta liian myöhään.

Nainen oli kai neljänkymmenen, tumma ja pitkä. Mustat silmät etsivät turhaan tiettyjä nuoria kasvoja vankien joukosta. Sen sijaan muiden vankien ilmeet kertoivat sanattomasti, mitä oli tapahtunut. Kasvoille ominainen päättäväisyys suli tummista silmistä samalla, kun jalat pettivät alta. Hän lysähti polvilleen loskaan ja painui kasaan vavahdellen tuskasta, jonka vain lapsensa menettänyt äiti voi tuntea.

Pahin oli tapahtunut. Halvaannuttava tuska raateli hänen sieluaan. Silmissä musteni. Nainen muisteli sanoja, jotka oli lapsena kuullut. Hän mutisi itkunsa seasta outoja, kaukaisia sanoja ja koetti laittaa niitä oikeaan järjestykseen. Vaivaantunut vartija otti askeleen kohti itkevää naista. Yhtäkkiä nainen oikaisi vartensa ja kuin tulta silmissään loi katseensa taivaalle ja levitti kätensä.

Ääni kaikui sumuisilla pelloilla ja palaneen kirkon raunioilla, kun naisen palavat silmät kääntyivät nurin. Kuin transsissa hän alkoi manata outoja, pelottavia, sihahtelevia sanoja.

2

Lasse laski raskaan muuttolaatikon käsistään ja pyyhki hikistä otsaansa leveällä kämmenselällään. Onneksi se oli viimeinen. Pahvi- ja muovilaatikoista oli muodostunut suuria pinoja eri puolelle uutta kotia. Ihmeen paljon kahden aikuisen ja yhden pienen pystykorvan asuntoon kuuluikin tavaraa. Hän oli vapauttanut suurimmat kalusteet tuoneet muuttomiehet jo aiemmin. Erin oli noussut A-tikkaille ja ryhtynyt kiinnittämään kattovalaisimia. Se oli hyvä, sillä syyskuun ilta hämärtyisi nopeasti, eikä keittiön ledivaloja ja kylpyhuoneen valaistusta lukuun ottamatta koko talossa olisi ollenkaan kattolamppuja. Lasse huomasi jälleen avopuolionsa, miten kauniilta tämä näytti kurkotellessaan kattoa kohti tuulihousuissa ja hupparissa, ruskeat hiukset poninhännällä. Erinin toimeliaisuus oli ihastuttanut Lassea jo heti ensi tapaamisista lähtien.

”Älähän ala laiskottelemaan”, Erin sanoi keskittyneenä sokeripalan kiinnittämiseen. Tämä selvästi huomasi hänen jääneen katselemaan.

Suomenpystykorva Ressu nuuski terhakkaasti uusia paikkoja häntä innosta heiluen. Koira tepsutti huoneesta toiseen kuono laminaatissa. Lasse rapsutti sitä ohimennen. Erinin koirahan se oli ollut alun perin, mutta hyväksyi mielihyvin Lassen isännäkseen.

”Kaikki on sisällä”, Lasse vastasi. ”Alan täyttämään hyllyjä.”

”Täytä ennemmin vaatekaapit. Minä pyyhin hyllyt ja täytän sitten, niin tulee kerralla siistiä”, Erin sanoi napakasti.

Lasse kohautti olkiaan. Tilanne oli tuttu. Jos määrätietoinen avopuoliso näin näki, hänellä oli siihen vähän vastaansanomista.

Lasse ei pitänyt kiirettä, vaan tutkaili heidän uutta kotiaan, parikymmentä vuotta vanhaa omakotitaloa vähän joka puolelta. Hän katseli seinien vaaleita tapetteja, kiinteitä puunvärisiä ja valkoisia kaappeja ja lattialistoja. Nyt muuton ollessa kesken rakennus tuntui vielä vieraalta, vaikka se oli heidät jo ensikäynnillä hurmannutkin. Lasse tiesi talotekniikasta ja pintaremontoinnista perusasiat, mutta tieto siitä, että talo oli heidän, sai miettimään eri tapetteja, listojen värejä ja keittiön kaappeja. Tai pankinhan talo tietysti oli, ja lainanmaksua riittäisi pariksikymmeneksi vuodeksi. Mutta Lasse tiesi, että rajavartijana hänellä eivät työt loppuisi tässä maailmantilanteessa. Hän ei myöskään epäillyt Erinin työllistymistä, kunhan tämä valmistuisi luokanopettajaksi.

Erin laskeutui tikkailta ja räpsäytti valot päälle.

”Sitten seuraava”, Erin sanoi vastaten Lassen hymyyn. He vaihtoivat nopean suudelman.

”Ne vaatekaapit”, Erin muistutti.

”Juu”, Lasse sanoi ja suuntasi kohti makuuhuonetta, mutta sitä ennen läppäsi kevyesti puolisoaan takapuoleen.

”Meidän on kohta lähdettävä hakemaan Tuula, jotta ehdimme vierailuaikaan sairaalalle”, Erin muistutti ja siirsi jakkaraa seuraavan lampunpaikan alle.

Tosiaan, Lasse mietti. Heti muuttopäivälle oli ympätty vierailu Erinin isoisän luona sairaalassa. Sen Lasse ymmärsi hyvin, sillä isovanhemmat olivat olleet Erinin huoltajat sen jälkeen, kun hänen äitinsä oli kuollut hänen ollessaan aivan pieni. Einari ja Tuula olivat hyviä ja lempeitä ihmisiä sen perusteella, mitä Lasse näitä tuns. Ainoan lapsensa ainoan lapsen he olivat kasvattaneet rakkaudella ja huolenpidolla, mutta Erinissä oli paljon riuskuutta ja kovaa päätä.

3

Einari Virtanen makasi sairaalan vuoteessa. Valtaosan ajasta hän oli unessa tai horroksessa. Einarin syöpä oli ollut tiedossa, kun Erin oli suunnitellut Lassen kanssa muuttoa paikkakunnalle. Kaupantekoaikaan oli kuitenkin jo selvillä, ettei Einari tulisi näkemään seuraavaa kesää, mutta sitä suuremmalla syyllä Erin halusi tämän lähelle.

Einari oli yli seitsemänkymmenen ikävuotensa aikana nähnyt, kokenut ja saanut aikaan paljon. Syntymästä asti vaivannut lonkkavika oli vuosien varrella hidastanut vauhtia, mutta ei ajatuksenjuoksua, eikä painanut alas mieltä. Nuorukaisena rakennusalalle hakeutunut Einari ei ollut jäänyt paikoilleen, vaan opiskellut lisää. Tukenaan hänellä oli ollut elämänkumppaninsa Tuula. Einari oli saanut työn ammattikoulun opettajana jo alle nelikymppisenä. Pidetty opettaja ja kollega oli ollut aktiivisesti mukana ammattiyhdistysliikkeessä ja kotiseutuyhdistyksen toiminnassa. Eläkeiässä jo kerran voitettu imusolmukesyöpä oli nyt

uusiutunut vakavampana, eikä toivoa enää ollut. Jos jotain oli tehtävä, niin helpotettava kipuja.

Erin piti itseään vahvana naisena, mutta kammoksui heikkoutta. Peruskoulu oli mennyt mukavasti. Oli ollut harrastuksia ja kavereita. Nuorena hän oli pitänyt erityisen paljon potkunyrkkeilystä, jossa sai purkaa nopeasti poreilevia tunteita. Lukiossa hän oli pärjännyt hyvin, mutta aikuistumisen kynnyksellä hän oli kokenut kasvattivanhempiansa käytöksen suorastaan holhoavaksi. Nämä olivat olleet hyvin tarkkoja siitä, missä ja kenen kanssa hän aikaansa vietti.

Lukion jälkeinen opiskelupaikka suuren kaupungin yliopistossa oli herättänyt paljon keskustelua ja väittelyä, ja etenkin Tuula olisi halunnut Erinin jäävän lähikaupunkiin. Hän ymmärsi huoltajien kannan siitä syystä, että Erinin äiti oli eksynyt juuri opiskeluaikoihin väärille teille. Erin oli pitänyt päänsä, ja Einarikin oli viimein päättänyt puoltamaan hänen kantaansa.

Hieman hukassa Erin oli ollutkin, mutta se ei johtunut sinällään huonosta seurasta, vaan huonoista ihmissuhteista. Hän oli ollut monesti liian hyväuskoinen, mutta myös huono sanomaan ei.

Erin ei pitänyt sairaaloista. Puhdistusaineiden hajut ja kaikki sairaalan laitteet olivat hänestä luotaantyyntäviä, samoin potilaiden riippuvuus hoitajista. Häntä ahdisti nähdä Einari turvonneena, kalpeana ja kiinni letkuissa. Hän muisti isoisän ohuine harvoine hiuksineen hieman kumarana, silmälasit nenällä. Päällimmäisin piirre Einarissa oli ollut hänen hymynsä, joka oli tuikkinut sinisistä

silmistä, mutta pysynyt pidättyväisenä nousten vain toiseen suupieleen. Erinille tuli yhtäkkiä mieleen joku lapsuuden kesistä, kun he poimivat karviaisia pihan pensaista. Hän ei piikkien pelossa uskaltanut työntää kättään syvemmälle pensaaseen, vaan poimi vain uloimmat karviaiset. Einari oli sitten poiminut pensaan keskeltä marjoja hänelle.

Heikkous ja voimattomuus ahdistivat Eriniä kaikkein eniten silloin, jos hän koki niitä itse. Hän pyrki viimeiseen asti välttämään tilanteita, joissa olisi joutunut paljastamaan noita ominaisuuksia itsestään muille.

Epäröiden Erin laski kätensä valkoisissa lakanoissa makaavan miehen kämmenen päälle. Se tuntui vaha-maiselta ja viileältä. Hänen teki mieli vetää kätensä pois, mutta huomattessaan Einarin raottavan silmiään hän antoi sen olla ja huomasi hymyilevänsä. Isoisä näytti väsyneeltä. Suupielet eivät jaksaneet nousta hymyyn, mutta pieni hymynkare nousi silmäkulmiin hänen tunnistessaan lapsenlapsensa.

”Ee-in”, Einari rohisi vaivalloisesti huuliensa välistä tavoitellen tyttärentyttärensä nimeä.

”Hei Einari”, Erin sanoi kykenemättä estämään poskille virtaavia kyyneleitään.

Myös sängynpäädyssä seisova Tuula vavahti, ja spontaanisti Lasse laski kätensä tämän olkapäälle, vaikka nainen hänelle melko vieras muutamista kyläilyistä huolimatta olikin.

Itkuaan pidätellen Erin kertoi, kuinka he olivat muuttaneet samaan kylään, josta Einari oli lähtöisin. Einari murahteli lyhyitä, yksitavuisia vastauksia. Myös Lasse kävi

vaivaantuneesti tervehtimässä Einaria tämän vuoteen vieressä. Hänen teennäinen hymynsä ei sopinut tilanteeseen.

Tuula polvistui surullisena miehensä vuoteen viereen. Erin ja Lasse astuivat hienotunteisesti taaemmas. Erinin hartiat tärisivät, ja Lasse silitti hänen selkäänsä suurella kädellään. Pian Tuula nousi ja pyyhki poskensa. Hyvästejä ei Einarille vielä haluttu antaa. Ehkä aikaa olisi vielä. Tilanteesta alitajuisesti pois pyrkivän Lassen käsi oli jo ovenkahvassa kiinni, kun Einari äännähti saadakseen läheistensä huomion.

”He-eii! Ei sitä... nais... ta.”

”Mitä, Einari?” Erin kysyi. Hän ei koskaan kutsunut kasvattajiaan isovanhemmikseen, vaan puhutteli heitä aina etunimillä. Einari keskittyi jokaisen sanan muodostamiseen ja sai sanottua asiansa selkeästi, vaikka se oli silmin nähden tuskaista.

”Älkää... päästäkö... tänne... naista... sitä tummaa...”

Erin oli kysymässä asiasta, kun ovi avautui ja pieni hoitaja astui huoneeseen. Punertavanvaalea tukka oli tiukalla nutturalla.

”Nyt taitaa Einari olla aika väsynyt”, nainen sanoi silmälasiansa takaa ja painoi kulmakarvojaan yhteen näyttäen harmistuneelta. Ilme oli ystävällinen, mutta kertoi, että vieraiden tulisi poistua.

”Hei hei sitten”, Erin sanoi ääni vavahdellen. ”Me tulemme jälleen.”

”Muista...kaa”, Einari röhähti vielä, ennen kuin jäi hoitajan kanssa kahden. ”Mennään meille, minä keitän kahvit. Pullaakin on pakasteessa”, Tuula sanoi jo tyynenä.

Hän oli elänyt jo puoli vuosikymmentä syöpäsairaana kanssa ja tehnyt hiljaista luopumistyötä pitkään. Suru ei enää pulpahdellut tai aaltoillut, vaan seurasi mukana raskaana. Niinä kuukausina, jotka hän oli viettänyt yksin Einarin ollessa sairaalassa, hän oli oppinut elämään arkea ilman elämänkumppaniaan.

4

Tuulan ja Einarin koti oli lähes vanhan kirkonkylän keskustassa. Pieni rintamamiestalo pienellä, idyllisesti hoidetulla tontilla.

”Oletteko te kauan asuneet tässä?” Lasse kysyi. Hän ei ollut erityisen kiinnostunut rakennuksista itsessään, mutta kysyi jotain kysyäksään. Oli hän aiemminkin talossa käynyt Erinin kanssa, mutta silloin he asuivat muualla, eikä kyläilyyn ollut liiemmin aikaa.

”Ostimme tämän talon silloin, kun kaupungista muutettiin takaisin”, Tuula kertoi.

”Juu, ehkä minun leluponini ovat vielä jossain talalla”, Erin hymähti.

Lasse antoi katseensa kiertää kirjahyllyn valokuissa. Kuhakuvista päätellen Einari oli ollut kova kalamies. Nähdessään kirjahyllyssä nuoren naisen ylioppilaskuvan hän oletti, että Erinillä oli tuolloin ollut blondatut hiukset, mutta viereisessä ylioppilaskuvassa olikin aivan

itsensä näköinen Erin. Nainen vaaleissa hiuksissa olikin Erinin äiti. Yhdennäköisyys oli melkoinen. Hän katsahti Eriniin, joka käänsi katseensa pois.

”Täältä me olemme molemmat kotoisin. Einari on sieltä kylältä, mistä te sen talon ostitte. Siinä tienmutkassa on se Einarin suvun vanha talo.”

”Niinkö?” Lasse kysyi, nyt aidosti kiinnostuneena. Historia, suvut ja ihmisten kohtalot tapahtumien pyörteissä kiinnostivat häntä.

”Sellainen vanha rotisko”, Erin sanoi huitaisten kädellään. ”Joskus ajeltiin siitä ohi, kun olin pieni. En uskonut, että se on enää edes pystyssä.”

”Kuka sen omistaa?” Lasse kysyi.

”Se kai myytiin samassa rytäkässä kuin metsät ja pellotkin”, Tuula muisteli keskittyen samalla kahvinkeittoon.

”Vai rytäkässä”, Lasse sanoi puoliääneen.

Pariskunta jäi odottamaan puheelle jatkoa ja katseli, kun kahvi alkoi tippua ja Tuula laittoi pullat mikroon sulamaan. Hiljaisuuden vallitessa Tuula asetteli olohuoneen pöytään vanhat Arabian kahvilautaset ja kupit ja kilautteli jokaiseen hopealusikan. Hän selvästi nautti siitä, kun sai emännöidä vieraita. Kahvi tippui, ja mikro hurisi. Lassen ajatukset pyörivät omassa kodissa ja tontissa, ja hän hätkähti, kun Erin silitti hänen kättään. Ele oli lämmin, ja hetken he hymyilivät ja katsoivat toisiaan. Tuula puheli itsekseen keittiössä.

Lasse vilkaisi Tuulaa. Lyhyt hoikka varsi painuisi tulevina vuosina kumaraan. Hiukset olivat jo

harmaantuneet, mutta silmät olivat eloiset ja älykkäät. Lasse totesi, että terävän nenänmuodon Erin oli perinyt siltä puolelta, vaikka yksi sukupolvi olikin välissä.

”Niin, siitä Einarin vanhasta talosta ja sen myynnistä”, Tuula sanoi keittiöstä. ”Kyllähän näistä nyt voi puhua. Ennen näistä ei oikein joka paikassa tohdittu”, hän alusti ja istui pöytään. ”En tiedä, Erin, mitä sinä tiedät Einarin suvusta.”

”Ainakin sen, että suku on pieni, eikä kukaan ole ollut järin pitkäikäinen”, Erin naurahti ilottomasti.

”Voi sen niinkin sanoa”, Tuula aloitti ja huokaisi. ”Einarin äiti joutui mielisairaalaan aika nuorena, ja hänen miehelleen meni osa maista. Einari ei ole koskaan paljon puhunut lapsuudestaan, mutta olen käsittänyt, että hänen isänsä jatkoi siitä, minkä hänen äitinsä isä oli aloittanut. Joi pellot ja metsät.”

”Se on vääryys!” Erin tuhahti.

”Sehän kuulostaa reilulta. Reittä pitkin taloon ja omaisuus kurkusta alas”, Lasse mutisi.

”Niin. Einarilla oli enoja, jotka kaatuivat sodassa. Siinä jäi ison talon tyttö, eikä muita jakamassa perintöä. Einarin äiti joutui sitten sinne hoitoon ja mies ryyppäsi itsensä hengiltä. Silloin pojat olivat jo aikamiehiä.”

”Pojat? Onko Einarilla veli?” Lasse kysyi kiinnostuneena.

”Henrik kuoli nuorena auto-onnettomuudessa. Muistan hänet niiltä ajoilta, kun aloimme Einarin kanssa heilastella. Mutta muistaakseni kumpikaan ei ollut väleissä isänsä kanssa, kuten arvata saattaa.”

”No tietenkin”, Erin puuskahti. Hetken kuului vain vanhan seinäkellon raksutus.

”Saa nähdä, milloin tässä itse kupsahtaa”, Erin nau-rahti kuivasti.

Lasse vilkaisi avopuolisoaan kulmiaan kohottaen. Tämän isoisä sentään teki kuolemaa, ja syöpäsaira-
aan vaimo, Erinin isoäiti, istui heitä vastapäätä. Kannattiko-
han nyt moisia heitellä?

Tuula kuitenkin vain hymähti ja tarjoili kahvia. Pul-
latkin joutivat jo mikrosta pöytään.

”Nyt kun olette täällä, niin otinkin hopealusikat vit-
riinistä. On vanhoja kummilusikoita sun muita. Jos ne
on lusikoiksi tehty, eivät ne käytöstä rikki mene vaikka
vanhoja ovatkin”, Tuula puheli.

Lasse huomasi, että hänen kahvilusikkansa koho-
kuviossa oli suojeluskunnan tunnus. Hän arvasi jo
ennen katsomista, että toisella puolella oli urheilukilpai-
lun vuosi, laji ja saavutettu sija. Tämä lusikka oli ansaittu
toisella sijalla kolmiloikasta 1920-luvulla. Samanlaisia oli
tullut vastaan historiasivustoilla, joita hän seurasi.

”Ovatkohan nämä mitä perua?” hän kysyi.

”Ne ovat Einarin äidiltä. Meidän suvussa ei tuollaisia
haluttu oikein katsella”, Tuula sanoi hymyillen vinosti.

Lasse nyökytteli ymmärtäväisenä.

”Olivatko ne Einarin äidin veljet sitten suojelus-
kunnassa?” hän kysyi.

Antaisit olla jo, Erinin pitkästynyt katse viesti. Lassea
ja Eriniä yhdistivät monet asiat, mutta kiinnostus his-
toriaan ei ollut sellainen. Erin kuitenkin tiesi, että kun

Lasse oli päässyt vauhtiin historian tutkimisensa kanssa, ei häntä juuri pysäytetty. Silloin kahlattiin kirjat, netti ja digitaaliset aineistot läpi, joskus jopa digitallennettuja sanomalehtiä myöten.

”Minäpä en niistä veljistä juuri muuta tiedä, mutta hetkinen”, Tuula sanoi nostaen ryppyisen sormensa. Hän käveli kirjahyllylle ja valitsi sieltä vanhan leveäselkäisen valokuva-albumin.

”Tässä on Einarin puolelta vanhoja kuvia”, hän sanoi ja asetti albumin Lassen eteen, mutta Erin siirsi tuolinsa nopeasti puolisonsa viereen ja käänsi albumia niin, että hänkin näki. Olihan tämä sentään hänen sukunsa.

Albumissa oli Einarin ja Tuulan kihlajaiskuva, sitten Einari nuorena samanikäisen miehen kanssa. 70-luku näkyi vahvana korkeissa poolokauluksissa, leveälahkeisissa farkuissa ja miesten korvien yli ulottuvissa kutreissa.

”Siinä on se Henrik, joka kuoli auto-onnettomuudessa”, Tuula selosti.

”Veljeksillä on ollut komea tyyli”, Erin sanoi. Hänen isoisänsä oli kuvassa nuori ja totinen. Kapeakasvoisempi veli sitä vastoin hymyili leveästi.

Seuraava kuva, vanha ja mustavalkoinen, oli otettu talon seinustalta. Kuvassa poseerasivat vanhemmat kolmen kouluikäisen lapsensa kanssa. Kaksi vaaleahiuksista poikaa ja lettipäinen tyttö. Kuva oli niin pieni, ettei tarkempia kasvopiirteitä voinut erottaa. Tyttö oli lisäksi liikuttanut päätään kuvanoton hetkellä, joten kasvot olivat muita epäselvemmät.

”Tuo on Einarin äiti, Saara”, Tuula sanoi osoittaen tyttöä. ”Nuoruusajoilta olen jonkun kuvan hänestä nähnyt, mutta niitä ei ole montaa. Hankala elämä oli hänellä ollut. En tiedä, miksi tämän muistan, mutta hän ei kai koskaan oppinut kunnolla puhumaan. Hän ei koskaan osannut sanoa R- ja F-kirjaimia.”

Lasse naputti pöytää vaivautuneena. Oli hankala keksiä mitään sanottavaa. Hänen oli toisinaan muutenkin vaikea mukautua tilanteisiin, joissa odotettiin tietynlaisten tunteiden näyttämistä. Hän oli epävarma, kuinka näissä tilanteissa tulisi tunteita näyttää. Hänen lapsuudenkodissaan ei ollut opetettu tunnetaitoja.

Hetken hiljaisuuden jälkeen Erin käänsi sivua ja varmasti arvasi Lassen innostuvan, kun näki uuden kuvan äskeisestä perheestä. Pojat olivat kasvaneet aikuisiksi, ja nämä, aivan kuin isänsä, olivat pukeutuneet sotilaspukuihin. Isä seisoj ryhdikkäänä ja poikiaan aavistuksen verran tukevampana katsoen suoraan kameraan. Leveät kaulukset ja erisävyinen sotilaspuku erotti hänet pojista.

”Suojeluskuntaupseeri”, Lasse totesi ihailua äänensään.

Erin pyöräytti merkitsevästi silmiään Tuulalle, jonka kasvoille levisi lämmin hymy.

”Niin taisi olla”, Tuula sanoi. ”Oli kuulemma antanut satikutia pienelle Einarillekin, kun tämä oli mennyt tonkimaan suuren kirjoituspöydän laatikoita. En Einarin isoisää koskaan tavannut, hän kuoli vaimonsa kanssa jo 50-luvulla. Vanha pari kuoli häkään. Sitä sattui

"Kirouksella oli nimi: Äidinrakkaus.
Se pelotteli ja pilkkasi. Se teki
hulluksi tai ajoi kuolemaan. Se sai
kostamaan lapsen puolesta vielä
sukupolvienkin päästä."

Vuosi 1918. Tummapiirteinen nainen itkee polvillaan
loskassa. Kaiken rakkaansa menettäneenä hän vetää ilmaa
keuhkoihinsa ja kiroaa kokonaisen suvun.

Nykyajassa kolmekymppiset Lasse ja Erin muuttavat
yhteiseen kotiin Erinin kotipaikkakunnalle ollakseen lähellä
tämän isovanhempia. On tullut aika perustaa perhe,
mutta asiat eivät suju toivotusti. Kun Lasse alkaa jututtaa
paikallisia ja tutkia Erinin suvaun vanhoja tavaroita ja tari-
naa, aukeaa yhteys suvun historiaan ja sisällissodan aikai-
siin haavoihin. Ovatko vuoden 1918 tapahtumat edelleen
läsnä? Mikä on niiden rooli Lassen ja
Erinin elämässä?

Nuorenparin tarina sitoo sisällissodan aikaiset tapahtumat
nykypäivään. Samalla vavahduttava romaani esittää
tärkeän kysymyksen: kuinka mones sukupolvi kärsii
sadan vuoden takaisen sodan jäljistä?

Kansi: Jussi Jääskeläinen